

A két lány meg a vasorrú bába

Volt egyszer, hol nem volt a világon egy özvegyember meg egy özvegyasszony. Mindkettőjüknek volt egy-egy lánya. Szegények voltak mind a ketten. Az egyiknek rostája volt, de szitája nem, a másiknak szitája volt; de rostája nem. Ha az embernek a szita kellett volna, átküldött az özvegyasszonyhoz, az asszony meg, ha rosta kellett volna neki, átküldött az özvegyemberhez. Hogy ne kelljen mindig mindent kölcsönkérni, összeházasodtak. Az ember lányának nagyon rossz sora lett. A mostohája nagyon rosszul bánt vele, szidta, ütötte-verte, ahol érte. A lány már nem tűrhette tovább, elment hazulról világgá. Ahogy ment, mendegélt, egy nagy erdőben talált egy kemencét. A kemence megszólította: - Ó, szép lányom! Egyél az én hamuban sült pogácsámból! A lány mondja magában: - Eszem biz én, mert éhes vagyok! És jóllakott a pogácsából. Arráb egy patak mellett ment el. A patak is megszólítja: - Ó, szép lányom! Igyál az én szemetes vizemből! - Iszom, mert szomjas vagyok! - mondta a lány, és jót ivott belőle. Ment tovább az erdőben. Egyszer egy házhoz ért. Abban lakott a vasorrú banya. Beállott hozzá szolgálónak. A vasorrú banya megparancsolta, hogy hat szobába szabad neki bemenni, de a hetedikbe nem. A lány fogadta, hogy úgy lesz. De egyszer, ahogy a vasorrú banya elment otthonról, a lány mégiscsak benézett a hetedik szobába. Hát mit látott? Olyat, amin nagyon elcsodálkozott. Annyi kincs volt ott, hogy annyit még álmában sem látott. Megrakodott belőle, és szökött hazafelé. Nem soká mehetett, mert a vasorrú banya visszatért, észrevette, hogy a lány bent járt a hetedik szobában, és elszökött. Elővette a sütőlapátot meg a vasgerebent, a lapátra ült, és azt mondta magában: - Lipit-lapát, vasgereben, mindjárt utolérlek, legerebenezlek! A lány akkor már a patakhoz ért. Megszólítja a patakot: - Ó, te patak! Rejts el engem a te rejtekedben! Ímhol jön a vasorrú banya, mindjárt legerebenez! A patak szétnyílt és elrejtette. A vasorrú banya ott ment el a lapáton a patak mellett, a lányt nem látta meg. Akkor a lány kijött, és ment tovább. Odaért a kemencéhez. Megszólította azt is: - Ó, te kemence! Rejts el engem a te rejtekedben! Ímhol jön a vasorrú banya, mindjárt legerebenez! A kemence is elrejtette. A vasorrú banya a lapáton már akkor visszafelé jött, de a lányt nem láthatta meg, mert a kemence elrejtette. Hazaért a lány. Megmutatta a magával hozott kincseket. Örült is az apja, hogy a lánya most már nem eszi ingyen a kenyeret a háznál. A mostoha szerette volna, ha az ő lányának is volna annyi kincse, mint a másiknak. Sütött neki édes süteményt, meg adott neki egy csutora bort, és elküldte, hogy szolgáljon ő is a vasorrú banyánál. Az ő lánya is azon mód találkozott az erdőben a kemencével. Odaszólt a kemence neki is: - Ó, szép lányom! Egyél az én hamuban sült pogácsámból! - Nem eszem én! - mondta a lány kevélyen. - Van énnekem cukros süteményem! Arrább a patak is megszólította: - Ó, szép lányom! Igyál az én szemetes vizemből! - Nem iszom én! - mondja. - Van az én csutorámban bor! Azzal ment tovább. El is ért a vasorrú banyához. Fölfogadták őt is. A hetedik szobába neki se volt szabad benézni. Alig várta, hogy a vasorrú banya elmenjen otthonról, első dolga volt, hogy a hetedik szobába menjen. Bement, s még több aranyat hozott el, mint a másik. Úgy megszédte magát, csak úgy görbült, és sietett hazafelé. A vasorrú banya most is nemsokára otthon volt. Megint elővette a sütőlapátot meg a vasgerebent, ráült a lapátra, és mondta: - Lipit-lapát, vasgereben, mindjárt utolérlek, legerebenezlek! A lány odaért a patakhoz. - Ó te patak! Rejts el engem a te rejtekedben! Ímhol jön a vasorrú banya, mindjárt legerebenez! De a patak azt mondta neki: - Nem rejtelek! Nem ittál a szemetes vizemből! Szaladt tovább. Odaért a kemencéhez. Azt is kérte: - Ó, te kemence! Rejts el engem a te rejtekedben! Ímhol jön a vasorrú banya, mindjárt legerebenez. A kemence se rejtette el. - Nem ettél a hamuban sült pogácsámból! A vasorrú banya nemsokára utolérte a lányt, jól legerebenezte, az aranyat

meg elvette tőle. A lány alig tudott hazamenni. Mikor hazaért, a kakas meglátta, a kerítésre szállt, és onnan kiabálta: - Ímhol gazdasszonyom! Jön ám a te lányod tiszta vérben! Odaugrik az asszony. - Hess le onnan, te kakas! És hozzátette: - Jön ám tiszta gyémántban! A kakas megint fölszállt a kerítésre, és csak kiabálta: - Ímhol! Jön a lányod tiszta sebben! Az asszony azt se hagyta szó nélkül. - Jön ám! Hozza a drága kincseket! Egyszer csak a lány belépett a házba: tiszta vér volt. Nem hozott semmit.